

Книжкова тематична виставка з нагоди 28-ї річниці Конституції України:

„Конституція України – правова основа держави Україна“

28 червня наша країна урочисто відзначає День Конституції України – Основного Закону нашої держави, де закріплені фундаментальні цінності українців – свобода, справедливість, гідність, демократія, правова держава та мир.

Ухвалення Верховною Радою України Основного закону 28 червня 1996 року стало важливим етапом утвердження державності, мало величезне політичне та правове значення для розвитку української політичної нації та громадянського суспільства.

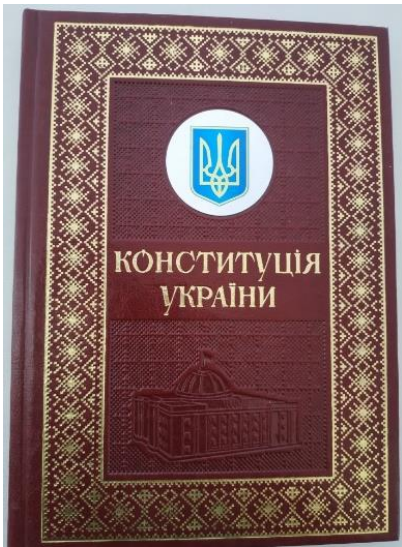
Зміст Конституції спрямований на забезпечення суверенітету України, становлення її як незалежної правової держави. А захист цього суверенітету і територіальної цілісності є найважливішою функцією держави і справою всього Українського народу.

І сьогодні, коли ворог продовжує посягати на основи конституційного ладу і територіальну цілісність України, особливе спасибі звучить нашим захисникам, завдячуючи яким ми можемо відзначати наше велике Національне свято у мирі та безпеці.

З нагоди 28-ї річниці Конституції України Бібліотека Конституційного Суду України підготувала тематичну книжкову виставку ***„Конституція України – правова основа держави Україна“***.

У експозиції представлені документи та публікації із фондів Бібліотеки Суду, які висвітлюють історію і сучасність українського конституціоналізму. Розглядається питання специфіки проходження конституційного процесу в Україні, його вплив на функціонування суспільно-правового середовища, особливості реалізації конституційних норм та положень в сучасній Україні.

Представлені матеріали ознайомлять з важливими етапами історичного розвитку України на шляху до становлення України, як конституційної держави.

Конституція України. Подарункове видання. – Харків, Видавництво «Право», 2021. – 124 с.

Подарункове видання «Конституція України» виготовлено на крейдованому папері з кольоровими ілюстраціями.

Текст цього видання відповідає офіційному тексту сайту Верховної Ради України, а також тексту, який опублікований в офіційних друкованих виданнях.

Конституція України в практиці Конституційного Суду : офіційне тлумачення та юридичні позиції 1997-2023 / вступ С. П. Головатого; упоряд. С. П. Головатий, В. М. Бесчастний, Л. І. Бірюк, Н. І. Адамчик, Ю. М. Михеєнко. Київ : ВАІТЕ, 2023. 448 с.

У виданні подано офіційний текст Конституції України станом на 31 грудня 2023 року разом із витягами з рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення її статей. Видання містить перелік рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення приписів Конституції України та юридичні позиції Конституційного Суду України. Видання розраховане на широке коло користувачів: посадових осіб органів публічної влади, правників, студентів юридичних вишів та всіх, хто цікавиться питаннями конституціоналізму, захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Козюбра М. І. Перамбула. Конституція України: науково-практичний коментар / Ю. Г. Барабаш [та ін.]; за ред. Р. О. Стефанчука, О. В. Петришина. Київ : ВАІТЕ, 2024. С. 12-14.

Положення преамбули в концентрованому вигляді виражають вихідні політико-правові ідеї, які пронизують весь зміст Конституції. Вона є єдиним, цілісним за своєю юридичною природою документом, а тому відривати преамбулу від основного змісту Конституції, а тим більше протиставляти йому юридичну природу преамбули, як це інколи трапляється в літературі, немає підстав.

Як й інші положення Конституції, положення її преамбули мають нормативний характер, хоча їх нормативність виражена в найзагальнішій формі. Інша справа, що механізм реалізації положень преамбули має істотні особливості порівняно з іншими положеннями Конституції. Преамбула насамперед є орієнтиром у практичній діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, посадових і службових осіб та громадян, визначає загальну лінію правотворчої діяльності, вказує стратегічний напрям конституційного і нормативно-правового регулювання в цілому.

Положення преамбули сприяють більш глибокому з'ясуванню літери і духу Основного Закону України, що особливо важливо під час його тлумачення, а відтак, більш послідовному втіленню конституційних норм, а також приписів законодавства, що їх конкретизують, в життя.

Нестабільність, а тим більше систематичні порушення Конституції, які, як це не прикро, не подолані навіть після майже трьох десятиліть з моменту її прийняття, неминуче призводять до того, що вся система правил, за якими живе суспільство, починає піддаватися ерозії, розмиватися. А це, у свою чергу, створює величезну загрозу для самого існування держави, що особливо небезпечно в умовах широкомасштабної воєнної агресії Росії проти України.

Російсько-українська війна переконливо підтвердила, що закріплений в Преамбулі курс на євроатлантичну інтеграцію, метою якої, зрештою, є вступ України в НАТО, це найнадійніша гарантія від наступних посягань північного сусіда на територіальну цілісність України.

Конституція України : подарункове видання /
упоряд. : Л. І. Бірюк, Н. І. Адамчик, Є. Г. Кудлай [та ін.]. Київ : ВАІТЕ, 2021.
324 с.

У подарунковому виданні подано офіційний текст Конституції України станом на 1 травня 2021 року разом із витягами з рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення її статей. Видання містить перелік усіх рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення положень Конституції України в чинній і попередній редакціях та юридичні позиції Конституційного Суду України стосовно її статей.

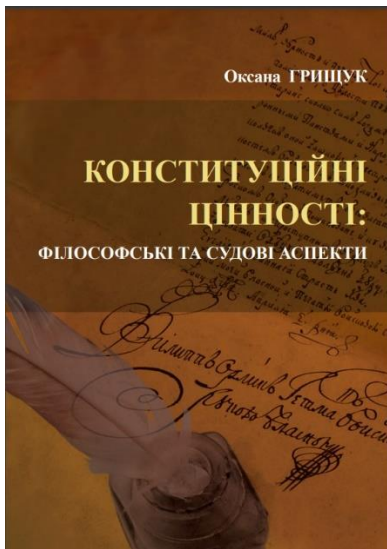
Видання призначене для фахівців органів законодавчої, виконавчої та судової влад, депутатів, юристів-практикантів, наукових працівників, студентів юридичних вишів.

Застосування судами Конституції України: доктрина і практика / О. Ю. Водянніков, О. В. Грищук, В. В. Лемак, Д. Г. Михайленко, В. Совгира упоряд. : А. А. Єзеров, Д. С. Терлецький. Київ : ВАІТЕ, 2022. 603 с.

Публікацію "Застосування судами Конституції України: доктрина і практика", співавторами якої є судді Конституційного Суду України Оксана Грищук, Василь Лемак та Ольга Совгира, відзначено дипломом за I місце у Конкурсі імені Святого Володимира на краще науково-правниче видання у номінації "Конституційне право; муніципальне право". Видання включає розвідки максимально широкого діапазону теоретичних та практичних питань, які постають під час застосування судами Конституції України – акта найвищої юридичної сили, норми якої є нормами прямої дії. Окрему увагу присвячено функціональній взаємодії судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України в контексті судового захисту конституційних прав і свобод особи.

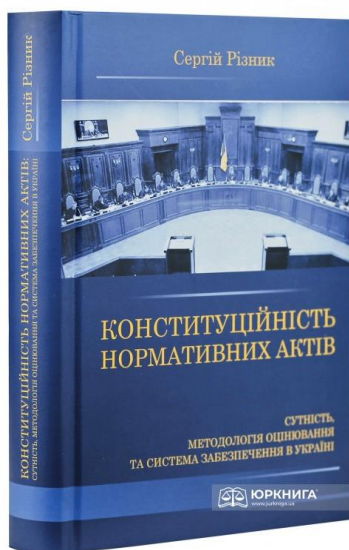

Грищук, О. Конституційні цінності: філософські та судові аспекти : монографія / О. Грищук. - 2-ге вид., доопрац. и доп. - Київ : ВАІТЕ, 2020. - 530 с. -

Монографія є комплексним дослідженням філософських та судових аспектів конституційних цінностей. Проведено аналіз конституційних цінностей через їх соціальну сутність (як різновиду соціальних, зокрема правових цінностей), що дало можливість пов'язати гносеологію конституційних цінностей з генезою ідей про природне право.

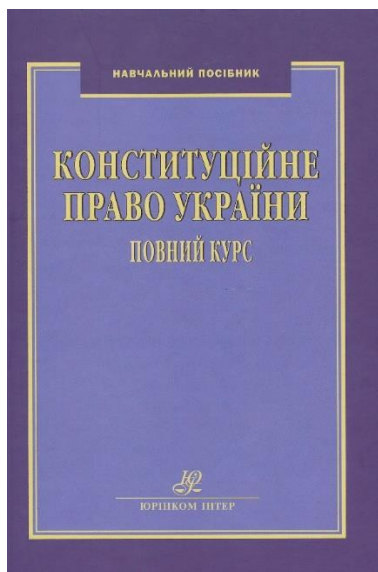
Використовуючи методологію філософії права, виявлено зміст та природу соціальних цінностей, досліджено соціальні цінності у правовому вимірі. Антропна природа конституційних цінностей відображена через їх прямий і безпосередній зв'язок з людиною і знайшла свій прояв у підході до ієрархії конституційних цінностей, на вершині якої знаходиться людська гідність. Проаналізовано судові аспекти конституційних цінностей та їх застосування у практиці Європейського Суду з прав людини, Конституційних судів ФРН, Польщі та України.

Видання розраховане на суддів, науковців, юристів-практиків й усіх, хто цікавиться проблемами прав людини, конституційного права та філософії права.

Різник, С. В. Конституційність нормативних актів: сутність, методологія оцінювання та система забезпечення в Україні: монографія / С. В. Різник. - Львів: Львівський національний ун-т ім. І. Франка, 2020. - 542 с.

Монографія присвячена темі конституційності нормативних актів, з'ясуванню її сутності, методології оцінювання, а також змістовній характеристиці системи юридичного забезпечення верховенства Конституції України. Окрему увагу приділено основним методам конституційного тлумачення та критеріям конституційності нормативних актів, особливостям прийняття і аргументації рішень Конституційного Суду України та інших суб'єктів конституційного контролю і нагляду. Запропоновано варіанти розв'язання низки актуальних проблем доктрини та практики конституційної юстиції в Україні з метою сприяння більш дієвому гарантуванню конституційності нормативних актів, а відтак і виконання головного обов'язку держави - утвердження та забезпечення прав і свобод людини. Для науковців, практикуючих юристів, суддів Конституційного Суду України та судів загальної юрисдикції, народних депутатів України, інших суб'єктів нормотворчої діяльності, а також усіх фахово зацікавлених і небайдужих співгромадян.

Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс.: навч. посіб.- Київ: Юрінком Інтер, 2020. – 556 с.

У навчальному посібнику висвітлено питання щодо: характеристики конституційного права як галузі національного права України, основ вчення про конституцію, основ конституційного ладу України, конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні, конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні, форм безпосередньої демократії (прямого народовладдя), конституційно-правових основ організації і здійснення державної влади в Україні, законодавчої влади в Україні, конституційно-правового статусу Президента України, виконавчої влади в Україні, судової влади в Україні, Конституційного Суду України, територіального устрою України, місцевого самоврядування в Україні.

Навчальний посібник може бути використаний студентами у навчальному процесі, аспірантами та викладачами юридичних і гуманітарних вищих навчальних закладів та факультетів, науковцями, народними депутатами України, державними службовцями, посадовими особами органів місцевого самоврядування, активістами політичних партій та інших громадських об'єднань, а також всіма, для кого є цікавим вивчення конституційного права України. Навчальний посібник також стане в пригоді при підготовці до вступних випробувань під час вступу на основі ступеня бакалавра на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право», а також при підготовці до

відповідних кваліфікаційних іспитів кандидатам на посади суддів, прокурорів, на здобуття свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю.

Бесчастний В.М. та ін. Конституційне право України: навч. посіб. - Черкаси: Видавець Вовчок О.Ю., 2023. - 670 с.

У навчальному посібнику, підготовленому відповідно до програми курсу з конституційного права, послідовно викладаються питання конституційного законодавства та теорії цієї галузі права. Особлива увага приділялась розкриттю питань, пов'язаних зі встановленням юридичних гарантій для людини і громадянина, реалізації та захисту їх конституційних прав.

Навчальний посібник призначений для студентів, які вивчають дисципліну «Конституційне право» в юридичних та неюридичних вищих навчальних закладах, а також при вивченні основ правознавства.

Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 22 червня 2021 р., м. Ужгород / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Наук.-дослід. ін-т теорії та практики правосуддя. – Ужгород : РІК-У, 2021. – 260, [5] с. –

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей», яка відбулася на базі

юрідичного факультету Ужгородського національного університету 22 червня 2021 р.

Конституція України та тріада європейських цінностей: погляд у світлі євроінтеграції : збірник матеріалів і тез міжнародної конференції з нагоди Дня Конституції України (м. Київ, 28 червня 2023 р.) / Конституційний Суд України. Київ : ВАІТЕ, 2023. 203 с.

Збірник містить матеріали міжнародної конференції з нагоди Дня Конституції України, яка відбулась на базі Конституційного Суду України 28 червня 2023 року за участю Програми підтримки ОБСЄ для України.

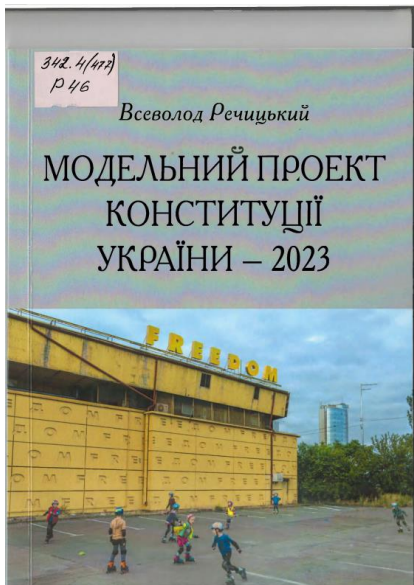

Гарантії прав людини і громадянина в контексті європейської інтеграції України: монографія / В. В. Нікітін, Ю. Л. Юринець, С. Я. Лихова та ін. - Чернівці: Технодрук, 2023. - 376 с.

До монографії увійшли тези доповідей та повідомлень учасників круглого столу, які відображають результати наукових пошуків авторів із актуальних питань забезпечення та дотримання прав людини в Україні.

Збірник розраховано на науковців, викладачів, практичних працівників, студентів, а також широке коло читачів, які цікавляться цією проблематикою.

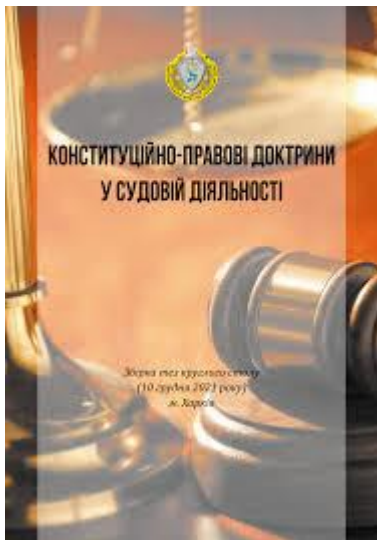
Речицький, В. Модельний проект конституції України - 2023 / В. Речицький. - Харків : Права людини, 2023. - 130 с.

Модельний проект є одним із результатів творчих досліджень Української Гельсінської спілки з прав людини та Харківської правозахисної групи (ХПГ) у сфері сучасного українського конституціоналізму, захисту прав людини та основних свобод в Україні в період 1991–1991 рр. 2023 рік.

Модельний проект передбачає новий підхід до визначення основ конституційного ладу України, двопалатну структуру українського парламенту — Національних зборів України, пропонує президентську форму правління (главою виконавчої влади є президент), переосмислює весь комплекс суб'єктивних прав людини.

Зовсім новим є і правовий статус Кримськотатарської Автономної Республіки як політичної (національної) автономії кримськотатарського народу. Ідеологічною основою проекту є надбання вітчизняної та загальноєвроатлантичної конституційної думки. У принципових питаннях свободи совісті, слова та ЗМІ проект відображає аксіоматичні положення конституційної парадигми Сполучених Штатів.

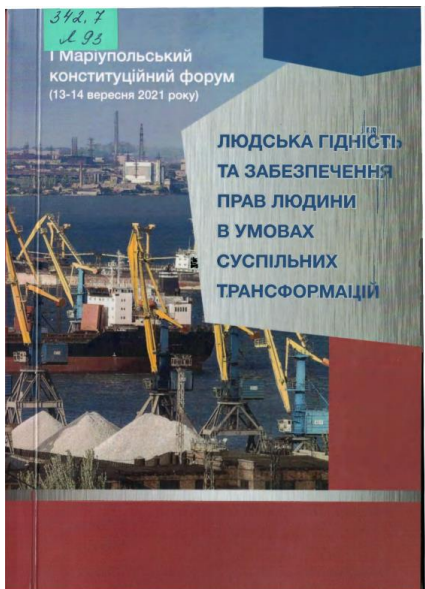
Для членів Ради національної безпеки і оборони України, Комісії при Президентові України з питань правової реформи, фахівці в галузі політології, філософії права, порівняльного та національного конституційного правознавства, громадські активісти та всі, хто цікавиться питання правової держави, сучасна політико-правова теорія.

«Конституційно-правові доктрини у судовій діяльності». Збірка тез круглого столу (10 грудня 2021 року). / За заг. ред. проф. Т. М. Слінько. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2021. — 102 с.

У збірці містяться тези наукових доповідей та повідомлень учасників круглого столу «Конституційно-правові доктрини в судовій діяльності», що відбувся 10 грудня 2021 року в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого:

- *стандарту проведення люстрації у світлі національного та іноземного досвіду;*
- *доктрину належної правової процедури як елемент права на справедливий судовий розгляд;*
- *межі дискреційних повноважень щодо судової влади;*
- *прогалини в праві як об'єкт судового контролю;*
- *питання зміни юридичних позицій Конституційним Судом України;*
- *концепція належного врядування у судовій та адміністративній практиці;*
- *питання можливості ототожнення визнання неконституційності статті кримінального закону зі скасуванням кримінальної відповідальності.*

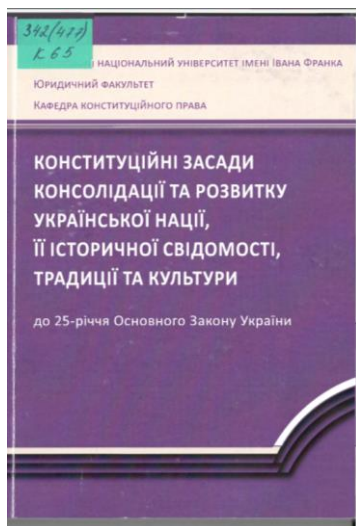
Людська гідність та забезпечення прав людини в умовах суспільних трансформацій: зб. матер. I Маріупольського конституційного форуму (13-14 вересня 2021 року). - Київ : ВАІТЕ, 2021. - 134 с.

Збірник містить матеріали I Маріупольського конституційного форуму «Людська гідність та забезпечення прав людини в умовах суспільних трансформацій», проведення якого було ініційоване Конституційним Судом України за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні з нагоди 25-ї річниці з дня створення вітчизняного органу конституційної юрисдикції. Наукові доповіді, запропоновані читачеві, позначають контури нових підходів до проблематики гендерного виміру конституційного принципу рівності, здійснення конституційної реформи в частині децентралізації й актуалізують низку питань, що формують предмет сучасного конституційного права, зокрема, в частині удосконалення інституту конституційної скарги, реалізації та захисту фундаментальних прав у сучасній правовій державі.

Візії майбутнього: конституційний вимір повоєнного відновлення України та європейської інтеграції. II Маріупольський конституційний форум : зб. матеріал. і тез (м. Київ, 6 жовтня 2023 р.). - Київ : ВАІТЕ, 2023. - 176 с.

Збірник матеріалів і тез містить повні тексти доповідей II Маріупольського конституційного форуму "Візії майбутнього: конституційний вимір повоєнного відновлення України та європейської інтеграції", який відбувся 6 жовтня 2023 року у Конституційному Суді України за підтримки ОБСЄ. Надані публікації присвячені таким актуальним темам, як візія українського конституціоналізму у післявоєнний період розвитку України, практика Конституційного Суду України в умовах воєнного стану, конституційний процес в Україні в контексті європейської інтеграції тощо.

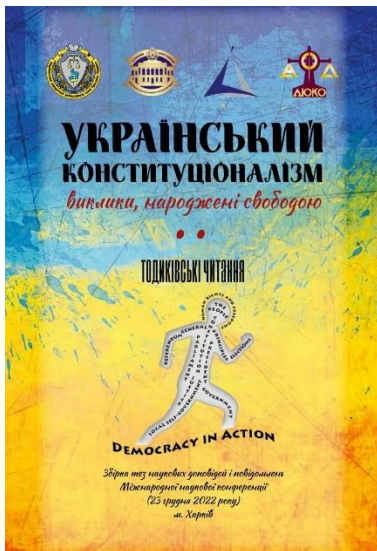

Конституційні засади консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традиції та культури (до 25-річчя основного закону України) : матеріал. загальноукр. наук. конф. (Київ-Львів 18 чкрвня 2021 р.) / упоряд.: П. Гураль, П. Стецюк. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. - 136 с.

Опубліковані у збірнику матеріали Всеукраїнської наукової конференції присвячені актуальним питанням консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традиції та культури (до 25-річчя основного закону України).

Збірник вміщує праці юристів-науковців і практиків, відомих учених журналістів, економістів, географів про основні шляхи і напрями консолідації українського народу, сприяння держави в об'єднанні нації, роль українського унітаризму у забезпечення національної єдності, економічної безпеки України, історичної правди як запоруки національної єдності й державної свідомості українців, християнських цінностей як чинника консолідації українського суспільства, становлення української держави.

Український конституціоналізм: виклики, народжені свободою (XV Тодиківські читання) : зб. тез наук. доп. і повідомл. Міжнар. наук. конф. (23 грудня 2022 р.) / Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого; за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Права людини, 2022. 186 с.

У збірці містяться вибрані праці Ю. М. Тодики, а також тези наукових доповідей і повідомлень учасників Міжнародної наукової конференції "Український конституціоналізм: виклики, народжені свободою" (XV Тодиківські читання), що відбулась 23 грудня 2022 року в Національному юридичному університеті ім. Ярослава Мудрого. Матеріали надані за такими напрямками: засади сучасного конституціоналізму; конституційний дизайн і права людини; питання конституційно-правової еволюції.

Бібліотека Конституційного Суду України отримала унікальний примірник першої книги фотолітопису „Нескорена Україна у війні цивілізацій“, який зафіксував події десятирічної війни України з російським агресором.

У книзі обсягом 700 сторінок, яка вийшла в юридичному видавництві „Право України“, представлені роботи 50 фотокореспондентів, які у 4000 світлинах зафіксували події в Україні з початку Революції гідності 2013 року до сьогодні.

Фотолітопис має 27 тематичних розділів, один із яких представлений портретами українських військових. Зокрема ексголовинокомандувача ЗСУ Валерія

Залужного та нинішнього очільника війська Олександра Сирського, Героя України Дмитра Коцюбайла „Да Вінчі“, громадського діяча Романа Ратушного, який добровольцем пішов на війну та ще багатьох захисників.

У виданні, зокрема, показані фотосвідчення про початок окупації Луганської та Донецької областей, „зелених чоловічків“ у Криму, агресивну навалу російських військ 24 лютого 2022 року, про безчинства окупантів у Чернігові, Бородянці, Бучі, Ірпені та інших українських містах.

Але головними героями фотолітопису „Нескорена Україна у війні цивілізації“ є Воїни Світла – „славні сини й доньки України, які мужньо, віддано і часто-густо жертвовно служать своїй Вітчизні задля Свободи й державної Незалежності“.

Ця книга створювалася авторами з великою увагою до історичних деталей та великою любов'ю до України та її героїв. Це зібрання історичних подій та людських доль дозволить нам глибше зрозуміти та відчувати те, що пережив український народ на шляху до нашої перемоги.

Фотолітопис виданий українською та англійською мовами.

***

СЛАВА УКРАЇНІ! СЛАВА ГЕРОЯМ!

